

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

УДК: 622.3;338.45

к.е.н. Л.М. Рассуждай
к.е.н.В.В. Горощенко

Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України

Сучасний рівень розвитку економіки характеризується глобалізацією і динамізмом. Для стабільного розвитку національної економіки необхідно, щоб випереджаючими темпами розвивалася гірничодобувна промисловість, що неможливо без модернізації її матеріально-технічної бази. Модернізація має на увазі не тільки оновлення, але і приведення гірничодобувного виробництва у відповідність до нових вимог та норм технічного розвитку та нових показників якості продукції. Даний процес вимагає залучення в галузь великих інвестицій, а проблема вибору ефективного варіанту їх вкладень набуває особливої актуальності. Тільки системний підхід до вирішення інвестиційних проблем в галузі дозволить українським гірничодобувним компаніям не втратити зовнішні ринки і максимально адаптуватися до сучасних ринкових умов і вимог.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій щодо створення продукції з високою доданою вартістю у гірничодобувному комплексі на основі активізації та стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності, спрямованої на здійснення технічної та організаційної модернізації гірничодобувного виробництва.

Гірничодобувна промисловість України являє собою комплекс галузей, що займаються видобутком і збагаченням корисних копалин. У складі галузі виділяють: паливну, гірничо-хімічну, гірничорудну промисловість, видобуток мінеральної технічної сировини та інших видів неметалевої сировини (графіт, глина, будівельні матеріали тощо). Україна має потужний гірничодобувний потенціал і займає одне з провідних місць серед європейських країн з видобутку залізних і марганцевих руд, кам'яного і бурого вугілля та ін. Економіка України забезпечена розвіданими запасами на 20-30 років вперед. Для задоволення внутрішнього попиту і щоб не втратити зовнішні ринки українські гірничозбагачувальні комбінати повинні здійснювати модернізацію енергоємного і давно морально застарілого виробничого обладнання, розширювати асортимент готової продукції з високою доданою вартістю.

Це вимагає подальшого розвитку методів і технологій стратегічного управління підгалуззями гірничодобувного комплексу, ефективного фінансового управління компаній. У цьому зв'язку актуальним стає завдання визначення вартості компанії, факторів, що її формують, а також оцінки результатів інвестиційної діяльності. На внутрішніх ринках об'єктами угод купівлі-продажу стають не тільки товари, але й цілі компанії. Тому в інноваційній економіці існує проблема адекватної оцінки вартості бізнесу. Реальна оцінка вартості бізнесу створює умови для економічної привабливості гірничодобувних компаній, залучення інвестицій та впровадження інновацій. Оцінка діяльності компаній на основі показника економічної доданої вартості дає більш точну відповідь на питання про стійке становище компаній в даному секторі економіки. Водночас практичні розробки та дослідження не вичерпують всі аспекти розглянутої проблеми. У цьому зв'язку більшої актуальності набувають питання оцінки ефективності діяльності на основі економічної доданої вартості, виявлення ключових факторів створення вартості на основі

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

стимулювання інвестиційної діяльності та використання інструментарію економетричного моделювання при оцінці інвестиційної програми розвитку компаній.

Проблема ефективного функціонування гірничодобувних підприємств – одна з центральних проблем, що стоять перед суспільством, пов'язаних із зростанням дефіциту сировинних ресурсів, посиленням конкуренції, глобалізацією бізнесу, збільшенням підприємницьких ризиків [1]. У зв'язку з цим змінився підхід до оцінки ефективності функціонування підприємств, ефективності використання інвестованого в підприємство капіталу, формування позитивного зовнішнього і внутрішнього середовища, оптимізації бізнес-процесів, управління вартістю підприємства [2].

Тому, останнім часом, для оцінки ефективності функціонування підприємств використовуються нові теоретичні розробки. Одним із затребуваних інструментів є концепція EVA (Economic Value Added - англ.) – економічна додана вартість [3]. Авторами методу EVA є американські фахівці Б. Стюарт і Д. Стерн. Серед емпіричних робіт, в яких розглядаються результати впровадження EVA на практиці, слід виділити роботи автора С. Вівера, Г. Бідла та Р. Боуена. Ці автори вивчали можливості використання EVA в діяльності західних компаній. Стосовно до вітчизняних умов концепція EVA розглядається в роботах О. Шербанової, А. Расказової, С. Валдайцева, М. Федорової, А. Грязнової.

Основна ідея використання EVA полягає в тому, що акціонери мають отримати норму повернення прибутку за прийнятий ризик [3]. В існуючих підходах вітчизняних і зарубіжних авторів показник EVA розуміється як чистий операційний прибуток після сплати податків, зменшений на сукупний інвестиційний капітал [4].

Роль показника EVA в оцінці ефективності буде зводитися до наступного:

визначає напрям додаткового інвестування капіталу з метою отримання найбільшої доданої до нього вартості;

дозволяє виміряти дійсну прибутковість підприємств, а також керувати ними з позицій їх власників;

показує джерела отримання додаткового прибутку;

підвищує прибутковість за рахунок поліпшення використання капіталу;

виступає інструментом мотивації менеджерів підприємства [5].

Систематизація різних підходів до створення доданої вартості дозволяє зробити висновки [6]:

розширюються джерела доданої вартості, які включають в себе не тільки роботу працівників, діяльність підприємців, інтенсивність споживання, а й інновації;

змінюється інтенсивність впливу факторів на джерела доданої вартості: від рівноправної участі кожного фактора до мінливої участі залежно від часових періодів (етапів ланцюжка доданої вартості);

посилюється вплив на формування ціни і, як наслідок, отримання доданого продукту (прибутку) від індивідів до групи покупців;

розширюються межі розподілу доданої вартості – від власників підприємства до кожного власника фактора виробництва, що бере участь в ланцюжку доданої вартості.

Сутність EVA виявляється в тому, що цей показник відображає додавання доданої вартості до ринкової вартості підприємства і дає оцінку ефективності діяльності підприємства через визначення того, як це підприємство оцінюється ринком. У зв'язку з цим ринкова вартість підприємства дорівнює сумі чистих активів (за балансовою вартістю) та EVA майбутніх періодів, приведена до теперішнього часу [7]. Крім того, наголошується, що значення EVA визначає поведінку власників підприємства по відношенню до інвестування в дане підприємство. А саме, якщо:

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

$EVA = 0$, тобто ринкова вартість підприємства дорівнює балансовій вартості чистих активів. У цьому випадку ринковий вигравш власника при вкладенні в дане підприємство дорівнює нулю, тому він однаково виграє, продовжуючи операції в даному підприємстві або вкладаючи кошти в банківські депозити;

$EVA > 0$ означає приріст вартості підприємства, що стимулює власників до подальшого вкладення коштів у підприємство;

$EVA < 0$ веде до зменшення ринкової вартості підприємства та означає втрату капіталу.

Виділяються такі напрямки підвищення показника EVA :

збільшення прибутку при використанні наявного обсягу капіталу;

зменшення обсягу капіталу, що використовується, при збереженні прибутку на колишньому рівні;

зменшення витрат на залучення капіталу.

У рамках даних напрямків можуть бути здійснені наступні види організаційно-економічних заходів: виробництво нових видів продукції; освоєння нових ринків; впровадження більш рентабельних суміжних ланок виробничо-технологічних ланцюжків; ліквідація збиткових або недостатньо прибуткових сфер діяльності (у тому числі ліквідація підприємства); зміна структури капіталу [8].

У роботі [9] досліджено фактори прямого та комплексного впливу високої частки мінерально-сировинного сектору на темпи економічного розвитку країни. На підставі використання системного аналізу доведено, що видобуток природних ресурсів не завжди приносить додану вартість і негативно впливає на функціонування гірничодобувного комплексу.

У сучасних умовах найбільшу актуальність мають такі параметри підприємства як конкурентоспроможність продукції, що виробляється, стабільність функціонування та економічне зростання. Основним способом досягнення високого рівня цих параметрів може стати активізація інвестиційно-інноваційних процесів на гірничодобувних підприємствах за умови проведення комплексної модернізації на основі впровадження досягнень науки та техніки у відповідних галузях науки, зокрема нових технологій, матеріалів, обладнання тощо.

У гірничодобувній промисловості України та деяких країн СНД до таких інновацій останніх 10-20 років можна віднести масштабну модернізацію вибухової справи на основі виготовлення та використання безтритилових емульсійних вибухових речовин, створення та освоєння у кар'єрах і підземних рудниках циклічно-поточних комплексів; розвиток кар'єрів до глибини більше 500-800 метрів на основі геомеханічних обґрунтувань і технологій побудови більш крутих укосів, відкосів і бортів; освоєння техногенних скупчень відходів первинної переробки руд, у тому числі використання фізико-хімічних геотехнологій; створення систем автоматизованого моніторингу; управління технологічними процесами та інше.

Але, на жаль, такого роду інноваційні проекти реалізовані лише в одиничних зразках, а в цілому для вітчизняного гірничого виробництва характерні застарілі та зношені основні фонди; низькі продуктивність, мотивація і організація праці; високовитратні і енергоємні технології; висока капіталоємність проектів модернізації.

Для забезпечення високоєфективного відновлення виробництва інноваційна модернізація має включати не лише масштабне перетворення техніки і технології виробництва, але й торкатися питань організації праці, підготовки й перепідготовки кадрів, управління галуззю і передбачати компенсаційні механізми негативного впливу видобутку природних ресурсів на функціонування гірничодобувного комплексу, зокрема: підвищення частки інвестицій, спрямованих в розвідку і видобуток корисних копалин;

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

розвиток фінансової системи країни; стимулювання оновлення фондів; залучення вітчизняних та іноземних інвестицій; вдосконалення системи державної підтримки в умовах приватизації; підвищення рівня гірничого обладнання; збільшення ресурсів на НДР та інтенсифікацію інноваційних процесів; модернізація і диверсифікація виробництва; державно-приватне партнерство.

Проведення цих заходів вимагатиме державного регулювання та стимулювання, оскільки проекти інноваційної модернізації потребуватимуть залучення значних обсягів інвестицій, бо пов'язані з реконструкцією не тільки самого гірничодобувного підприємства, але й гірничо-збагачувального, машинобудування, інших суміжних виробництв.

Отже, основними завданнями модернізації гірничодобувної галузі є:

- поліпшення якості залізородної сировини;
- технічне переоснащення технологічних процесів;
- розширення виробничих потужностей кар'єрів і переробного комплексу;
- оптимізації технологій збагачення на основі впровадження та ефективного використання досягнень сучасної науки та техніки;
- модернізація виробництва на основі кластерного підходу, інтегруючого всі ланки гірничодобувного виробництва від науки до збуту гірничої продукції;
- відтворення порушених в результаті гірничого виробництва природних екосистем;
- розширення і заповнення мінерально-сировинної бази по видах мінеральної сировини, що добувається;
- розвиток технологій повного витягання корисних компонентів з глибокою переробкою мінеральної сировини;
- масштабне впровадження в практику діяльності підприємств ГМК;
- проектного управління на основі міжнародних стандартів.

Реалізація даних напрямів повинна здійснюватися в рамках єдиної державної стратегії за умов: прозорості діяльності гірничодобувних компаній; поступового збільшення фінансування науки до рівня європейських країн; удосконалення гірничого законодавства; посилення системи державного контролю і регулювання в сфері надрокористування, включаючи впровадження стратегічного планування і управління галуззю; удосконалення системи підготовки і перепідготовки наукових кадрів, висококваліфікованих менеджерів, інженерно-технічних працівників.

Для обґрунтування комплексної модернізації у гірничодобувному комплексі варто використовувати наступні принципи:

інноваційності. Формування нової економічної моделі інноваційного відтворення гірничодобувного комплексу має бути ти направлене на: відкриття рентабельних, інфраструктурно доступних родовищ ліквідних корисних копалини (приріст запасів); підвищення ринкової прибутковості сировинної бази у найближчій перспективі; задоволення поточної і на перспективу потреби країни в мінеральній сировині з врахуванням міжнародних зобов'язань; інтеграція в світове надрокористування; приріст ВВП за рахунок економічно обґрунтованого видобутку і використання мінеральної сировини;

державного регулювання (стимулювання). Ринок не може бути регулятором гірничодобувного комплексу економіки і, навпаки, комплекс не є елементом ринкового саморегулювання. Держава має регулювати всі процеси на основі довгострокового планування і постійного моніторингу;

стратегічного планування. Стратегіям розвитку галузей гірничодобувного комплексу повинна передувати генеральна схема інноваційного розвитку продуктивних сил за умов: забезпечення збалансованості в часі і просторі розвитку галузей, що виробляють і

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

споживаючих мінеральну сировину; концентрації бюджетних коштів на перспективних об'єктах надрокористування; обліку геологічних, технологічних, інвестиційно-економічних, інфраструктурних, соціально-економічних, екологічних, геополітичних чинників;

нормативності. Обсяги бюджетних коштів на МГДК повинні обґрунтовуватися за допомогою системи горно-геологічних, технологічних, економічних, екологічних нормативів, які складають інформаційну основу оцінки;

результативності. Результативність функціонування економічних механізмів модернізації гірничодобувного комплексу повинна оцінюватися за бюджетними, галузевими і регіональними критеріями. Оцінка результативності повинна виконуватися на етапах геологорозвідувальних робіт, видобутку і первинної переробки корисних копалини і подальшого використання мінеральної сировини.

Слідуючи вже сформованій на сьогодні методології розвитку високоіндустріальних суспільств, однією базових умов сталого розвитку модернізованого високотехнологічного гірничодобувного комплексу (МВГДК) є інтегрована по цілям і завданням роль всіх його складових, поданих на рис. 1 [10].

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

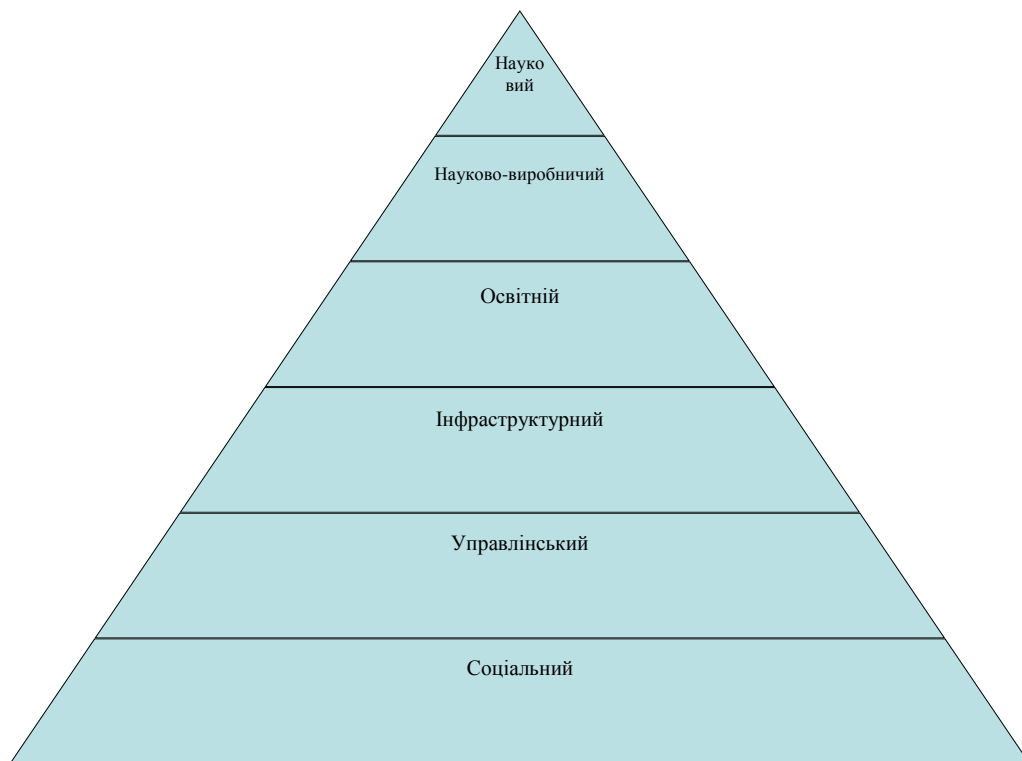

Рис. 2 – Структурні блоки МВГДК

Структура модернізованого високотехнологічного гірничодобувного комплексу включає наступні блоки:

науковий блок, куди входять наукові організації всіх форм власності, конструкторські бюро, вищі навчальні заклади, наукові підрозділи підприємств, проектні та проектно-вишукувальні організації, дослідні заводи, які виконують фундаментальні та прикладні дослідження, розробки для потреб комплексу;

науково-виробничий блок - корпорації і підприємства, що виробляють наукомістку продукцію (питома вага витрат на НДДКР у річній доданій вартості перевищує середній або деякий спеціально встановлений для галузі рівень);

Горощенко В.В. Научно-методические подходы до формирования экономической добавленной стоимости в горнодобывающем комплексе Украины / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегия и механизмы регулирования промышленного развития: сб. науч. пр. - Киев: ИЭП НАН Украины, 2014.- С.135-145

освітній блок - вищі, середні спеціальні навчальні заклади, центри з підготовки і перепідготовки менеджерів (включаючи управління нововведеннями та інноваційними підприємствами);

інфраструктурний блок - інноваційно-технологічні парки, позабюджетні фонди НДДКР, венчурні інноваційні фонди, лізингові компанії, фонди сприяння малому та середньому підприємству та інші організаційні елементи інфраструктури;

управлінський блок - міністерства та відомства, управлінські структури на державному і регіональному рівнях, конкуруючі галузі, які здійснюють функції щодо забезпечення функціонування та розвитку МВГДК;

соціальний блок - суб'єкти соціального забезпечення, що забезпечують збереження і поповнення інтелектуального і кадрового потенціалу модернізованого комплексу.

Принципово важливою є постійна робота держави, суспільства і самого бізнесу по гармонізації всіх складових, без чого в модернізації горнодобывающего комплексу важко розраховувати на успіх. В даний час сучасний стан галузі багато в чому тримається завдяки основам, закладеним в радянський період її формування. Пріоритетність у вживанні заходів по даних напрямках не може носити постійний характер і визначається лише відставанням яких-небудь складових в досягненні загальних цілей і завдань.

На сьогодні проблеми системного характеру мають місце практично по всіх вище позначених складових, проте найбільш критичними з них є науковий і управлінський блоки. У істотній мірі від належного рівня відстає соціальний блок. Всі ці завдання можуть бути максимально успішно вирішені тільки на основі якісного державно-приватного партнерства.

Використані літературні джерела:

1. Савицкая Г.В. Анализ эффективности деятельности предприятия: методологические аспекты / Г.В. Савицкая. – М.: Новое знание, 2004. – 160 с.

2. Крылов В.М. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности предприятия / В.М. Крылов, В.М. Власова, М.Г. Егорова и др. М.: Финансы и статистика, 2003. – 180 с.

3. Щербакова О.Н. Применение современных технологий оценки стоимости бизнеса действующих компаний / О.Н. Щербакова // Финансовый менеджмент. – 2003. – №1. – С. 51-56.

4. Рассказова А.Н. Экономическая добавленная стоимость как метод управленческого консалтинга / А.Н. Рассказова // Финансовый менеджмент. – 2003. – №2. – С.44-46.

5. Курсов Н.Н. Модернизация концепции добавленной стоимости в оценке эффективности функционирования предприятия / Н.Н. Курсов, Н.А. Чечин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gigabaza.ru/doc/14215.html>.

6. Демьянова О.В. Добавленная стоимость как элемент эффективности региональной экономической системы / О.В. Демьянова // Проблемы современной экономики. – №1. – 2010 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=3029>.

7. Ларионова Е. Экономическая добавленная стоимость / Е. Ларионова // КГ «Воронов и Максимов». – 2003. – №3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.vmgrouppublications/public11.htm>.

8. Тренихин А.П. Оценка бизнеса на основе экономической добавленной стоимости / А.П. Тренихин, А.Г. Барановский // Экономика и социум. – №2 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.iupr.ru/domains_data/files/zurnal_osnovnoy_2_7_2013_chast_3/Baranovskiy4.pdf.

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

9. Пешков А.А. Системный анализ проблемы экономического роста на основе развития минерально-сырьевого сектора / А.А. Пешков, Н.А. Мацио // Региональная экономика и управление. – Электронный научный журнал [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://region.mcnp.ru/modules.php?name=News&file=article&sid=164>.

10. Инновационная экономика (управленческий и маркетинговый аспекты)/Д.И.Кокурин, В.С. Волков, Е.И. Сайфуллина, К.Н. Назин.-Москва: Экономика, 21011.-532 с. ISBN 978-5-282-03107-2.

11. Рассуждай Л.М. Управління капіталізацією вугледобувних підприємств на основі модернізації виробництва / Управління соціально-економічними системами: монографія / Л.М. Рассуждай, Ю.З. Драчук, Е.Я. Рассуждай / [Л.І. Антошкіна, А.Л. Баланда, В.А. Вісящев та ін.]; за ред. Л.І. Антошкіної, Н.В. Ушенко. – Донецьк: Юго-Восток, 2013. – 268-274 с. ISBN 978-966-374-767-5

12. Рассуждай Е.Я. Підвищення конкурентоспроможності вугледобувних підприємств на основі оцінки їх капіталізації / Е.Я. Рассуждай, О.С. Шестакова // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2013. – №4. – С.38-41.

13. Горощенко В.В. Методика визначення інвестиційно-інноваційної привабливості вугледобувного підприємства / В.В. Горощенко // Вугілля України. – № 1. – 2011. – С.27-30.

14. Горощенко В.В. Інноваційна модернізація – важіль розвитку вітчизняної промисловості / В.В. Горощенко // Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємство», м. Луганськ, 19 лютого 2014 р.: Луганськ: «Русь», 2014. – С.170-171.

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

к.е.н. Рассуждай Л.М., к.е.н. Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України

Визначено сутність категорії «економічна додана вартість». Для забезпечення високоефективного відновлення виробництва інноваційна модернізація має включати не лише масштабне перетворення техніки і технології виробництва, але й торкатися питань організації праці, підготовки й перепідготовки кадрів, управління галуззю і передбачати компенсаційні механізми негативного впливу видобутку природних ресурсів на функціонування гірничодобувного комплексу. Визначено основні завдання модернізації гірничодобувної галузі. Обґрунтовано принципи проведення комплексної модернізації. Подано блоки, які входять до структури модернізованого високотехнологічного гірничодобувного комплексу.

Ключові слова: економічна додана вартість, інвестиції, інновації, модернізація, гірничодобувний комплекс, економічні механізми, інституційне середовище, кластер.

к.э.н. Рассуждай Л.М., к.э.н. Горощенко В.В. Научно-методические подходы к формированию экономической добавленной стоимости в горнодобывающем комплексе Украины

Определена сущность категории «экономическая добавленная стоимость». Для обеспечения высокоэффективного обновления производства инновационная модернизация должна включать не только масштабное преобразование техники и технологии производства, но и касаться вопросов организации труда, подготовки и переподготовки кадров, управления отраслью и предусматривать компенсационные механизмы негативного влияния добычи природных ресурсов на функционирование горнодобывающего комплекса. Определены основные задачи модернизации горнодобывающей отрасли. Обоснованы принципы проведения комплексной модернизации. Представлены блоки, которые входят в структуры модернизированного високотехнологичного горнодобывающего комплекса.

Ключевые слова: экономическая добавленная стоимость, инвестиции, инновации, модернизация, горнодобывающий комплекс, экономические механизмы, институциональная среда, кластер.

Ph.D. Rassuzhday L.N., Ph.D. Goroshenko V.V. Scientific-methodical approaches to formation of economic value added in the mining complex of Ukraine

Defined the essence of the category "economic value added", which allows to estimate efficiency of the enterprise activity through how this company is estimated by the market. To ensure effective upgrade of production of innovative modernization must include not only large-scale conversion of technique and technology of production, but also to address issues of work organization, training and retraining of personnel, management of the industry and to provide compensation mechanisms negative influence of natural resources in the functioning of the mining complex. Were defined main goals of modernization of the mining shock off: improve

Горощенко В.В. Науково-методичні підходи до формування економічної доданої вартості у гірничодобувному комплексі України / В.В. Горощенко, Л.М.Рассуждай // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. пр. - Київ: ІЕП НАН України, 2014.- С.135-145

the quality of iron ore; the technical upgrading of technological processes; expansion of production capacity, modernization of production on the basis of cluster hike; project management on the basis of international standards and other. Implementation of these directions should be carried out in the framework of the unified state strategy. Grounded principles of carrying out the comprehensive modernization, namely: innovation, government regulation, strategic planning, regulatory and resultativeness. Presents blocks, which are included in structure of a modernized hi-tech mining complex: scientific, industrial, educational, infrastructure, governance, and social.

Key words: economic value added, investment, innovation, modernization, mining, economic mechanisms, institutional environment, a cluster.